

Dosarul nr. 3ra-43/23
2-20065529-01-3ra-18012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Sârbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Valeriu Mitrofan

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate

împotriva deciziei din 26 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Valeriu Mitrofan împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă :

La 16 iunie 2020 Valeriu Mitrofan a depus cererea de chemare în judecată împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate.

În susținerea cererii de chemare în judecată a indicat că la 13 mai 2020 a expediat pe poșta electronică a Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cerere privind accesul la informație, solicitând să i se elibereze copia fișelor din Registrul de ieșire (Registru unde este indicată data, numărul de înregistrare, cine a expediat, cui i-a fost expediată scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului expediat) ce cuprinde perioada aprilie 2020.

A notat că copia documentelor solicitate are un caracter public și nu cade sub incidența informației oficiale cu caracter limitat.

A menționat că, până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată în instanța de judecată, nu a primit copia documentelor solicitate, fapt ce contravine prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la

informație, care stabilește că, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Astfel, a considerat că Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, prin acțiunile sau inacțiunile sale, în mod flagrant a neglijat prevederile art. 5, art. 7, art. 10, art. 11, art. 12, art. 15, art. 16 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

A comunicat că a înaintat cererea conform prevederilor art. 21-24 din Legea nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, care stabilește că în conformitate cu art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngădit. Iar autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

A remarcat că solicitarea formulată în cererea înregistrată la Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău la data de 13 mai 2020, nu era pur formală, din contra, aceasta urmărea satisfacerea interesului reclamantului de a cunoaște care sunt problemele sau solicitările și cum sunt gestionate de către administrația Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău.

A precizat că, cererea de acces la informație conținea suficiente indicii, care ar fi permis unei autorități diligente, identificarea și comunicarea informației ce-l interesa pe reclamant, însă Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, acționând în mod deliberat, a ales să nu ofere răspunsul în termenul prevăzut de lege.

În asemenea circumstanțe, luând în considerare comportamentul administrației Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, care denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngădirii nejustificate a dreptului reclamantului la informație, miza pe care ultimul o avea la obținerea informației solicitate, consideră că, instanța de judecată în cazul dat are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate a cauzat în mod indubitabil reclamantului anumite suferințe psihice.

În această ordine de idei, a menționat că, principiul legalității, care este unul fundamental în statul de drept, obligă autoritățile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege și nu de emoții sau de frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate tot în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege.

A considerat că, prin acțiunile sale Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a comis în raport cu reclamantul o faptă ilicită prin încălcarea dreptului acestuia de acces la informație.

Astfel, a solicitat: a constata încălcarea dreptului reclamantului privind accesul la informație de către Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate; obligarea Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să-i elibereze copia fișelor din Registrul de ieșire, Registrul unde este indicată data, numărul de înregistrare, cine

a expediat, cui i-a fost expediată scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului expediat, ce cuprinde perioada aprilie 2020.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată, acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului reclamantului privind accesul la informație de către Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor solicitate și obligarea Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău să elibereze copia filelor din Registrul de ieșire, Registru unde este indicată data, numărul de înregistrare, cine a expediat, cui i-a fost expediată scrisoarea sau documentul și conținutul sau numele documentului expediat, ce cuprinde perioada aprilie 2020 (f.d. 219, 227-236, Vol. I).

La 03 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 226, Vol. I).

Iar, la 22 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d. 7-75, Vol. II).

Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Valeriu Mitrofan și menținută hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 82, 83-94, Vol. II).

Întru argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că în conformitate cu Nomenclatorul și tarifele pentru lucrările și/sau serviciile prestate contra plată de către autoritățile/instituțiile din subordinea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, cu excepția instituțiilor de învățământ superior care activează în condiții de autonomie financiară, pct. 8.4, pentru scanarea textelor, imaginilor, 1 pagină – 1 leu.

La acest capitol, instanța de apel a evidențiat că din actele cauzei nu rezultă conformarea reclamantului Valeriu Mitrofan la cerințele impuse de Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, pentru satisfacerea cererii nr. 02/20 din 13 mai 2020, și anume, de către reclamant/apelant nu a fost efectuată plata pentru prelucrarea informațiilor solicitate.

A remarcat instanța de apel că condițiile de plată, impuse reclamantului de pârât prin răspunsul nr.01-13/155 din 03 septembrie 2020, sunt conforme legii. Or, potrivit art. 20 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, pentru furnizarea informațiilor oficiale pot fi percepute, în afara excepțiilor prevăzute de lege, plăți în mărimile și conform procedurii stabilite de organele reprezentative, acestea fiind vărsate în bugetul de stat. Mărimile plăților nu vor depăși mărimile cheltuielilor suportate de către furnizor pentru facerea copiilor, expedierea lor solicitantului și/sau pentru traducerea, la cererea solicitantului, a informației, documentului. Plățile pentru furnizarea informațiilor analitice, de sinteză sau inedite, executate la comanda solicitantului, se vor stabili conform contractului dintre

solicitant și furnizorul de informații. Vor fi puse, fără plată, la dispoziția solicitanților, informațiile oficiale care: ating nemijlocit drepturile și libertățile solicitantului; sânt expuse oral; sânt solicitate pentru a fi studiate la sediul instituției; prin faptul că au fost furnizate, contribuie la sporirea gradului de transparență a activității instituției publice și corespunde intereselor societății. În cazurile în care informația pusă la dispoziția solicitantului conține inexactități sau date incomplete, instituția publică este obligată să efectueze rectificările și completările respective gratuit, cu excepția cazurilor în care completarea informației implică eforturi și cheltuieli considerabile care n-au fost prevăzute și taxate la eliberarea primară a informațiilor. Instituția publică va aduce la cunoștința solicitanților într-un mod cât mai adecvat și mai amănunțit posibil modalitatea de calculare a plăților pentru furnizarea informației.

Prin urmare, instanța de apel a relevat că prima instanță întemeiat a respins cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan, or, reclamantului nu i s-a încălcat dreptul de acces la informație, acestuia i s-a impus o condiție legală de plată, art. 20 din Legea nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, care a fost ignorată de ultimul.

Instanța de apel a notat că Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a acționat transparent, în maniera revendicată de către Valeriu Mitrofan și cea prescrisă de lege, adică Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a emis o decizie/răspuns favorabil în furnizarea informației și totodată a comunicat despre intenția furnizării informației solicitate. Reclamantului i s-a oferit oportunitatea reală de primi copiile de pe documentele solicitate, însă solicitantul nu a manifestat interes în a se prezenta la sediul instituției publice pârâte pentru a obține/ridica informația solicitată, comportament ce nu poate fi imputat furnizorului de informații. Valeriu Mitrofan nu a fost obstructionat în dreptul de a lua cunoștință cu „filele din Registrul documentelor de ieșire ce cuprinde perioada aprilie 2020” nemijlocit la sediul pârâtului, în ipoteza în care această informație era imperioasă pentru el.

A conchis instanța de apel că actele cauzei confirmă faptul că Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău a comunicat lui Valeriu Mitrofan, că copia filelor din Registrul de ieșire, este o informație ce conține date cu caracter personal, și este inadmisibil de a fi transmisă persoanelor terțe. Or, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngădit, cu excepția informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei.

La 28 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 02 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată la emiterea hotărârii și deciziei au ignorat probele anexate la dosar, și anume bonul de plată și chitanțele,

ce confirmă achitarea sumei de 220 de lei de către Valeriu Mitrofan în contabilitatea instituției.

A reiterat că Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău nu i-a oferit oportunitate reală de a ridica documentele solicitate în cererea privind accesul la informație.

Finalmente, a specificat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au admis probe prezentate de Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău, care nu se referă la cerințele indicate în cererea lui Valeriu Mitrofan privind accesul la informație.

La 18 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Centrului de Excelență în Construcții din orașul Chișinău copia cererii de recurs depuse de Valeriu Mitrofan, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat (f.d. 146, Vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Centrul de Excelență în Construcții din orașul Chișinău nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 27 septembrie 2022.

Este cert și faptul că la 28 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 96-97, Vol. II).

Decizia motivată din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată la adresa electronică a lui Valeriu Mitrofan, la 03 ianuarie 2023, potrivit extrasului de pe poșta electronică (f.d. 99, Vol. II).

Se mai constată că la 02 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 100-142, Vol. II).

Astfel, recursul depus de Valeriu Mitrofan împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Valeriu Mitrofan, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Valeriu Mitrofan.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Valeriu Mitrofan se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu